

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Erasmus Universiteit Rotterdam
6 februari 2014	Naam opleiding	:	wo-bachelor
onderwerp			Algemene Cultuurwetenschappen (180 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	:	29 oktober 2013
accreditatie wo-bachelor	Variant opleiding	:	voltijd
Algemene	Locatie opleiding	:	Rotterdam
Cultuurwetenschappen van de	Datum goedkeuren		
Erasmus Universiteit Rotterdam	panel	:	12 september 2012
(002125)	Datum locatiebezoek	:	24 april 2013
uw kenmerk	Datum visitatierapport	:	17 september 2013
O.OOS/RL/259.189			
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	ja, positief besluit van 17 oktober 2013
NVAO/20140294/AH			
bijlagen			

3 Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen en de masteropleiding Kunst- & cultuurwetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het panel heeft beide opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Kunst en Cultuur 2013 over de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen en de masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Inlichtingen

Dagmar Provijn
+31 (0)70 312 23 41
d.provijn@nva.o.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva.o.net | www.nva.o.net

De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de kritische reflectie, informatie uit gesprekken tijdens het bezoek, de geselecteerde eindwerkstukken, en de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar zijn gesteld. De commissie heeft voor de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, is de commissie tot het oordeel gekomen dat de opleiding op dit moment voldoet aan de criteria voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 1 voor de bacheloropleiding als voldoende. De bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen heeft bewust gekozen om zich te concentreren op de context waarin kunst en cultuur bestaan, waarbij het zwaartepunt ligt bij een economische en sociologische benadering van kunst en cultuur. De opleiding schenkt speciale aandacht aan de manier waarop de fasen van productie, distributie, consumptie en waardering van kunst en cultuur zijn georganiseerd en focust minder op de inhoud van kunst en cultuur (de bestudering van het object). Centraal in de opleiding staat het zoeken naar verbanden tussen kunst, de specifieke wereld waarin kunst ontstaat en de bredere maatschappij waarbinnen kunst functioneert. De opleiding schenkt veel aandacht aan de relatie tussen theorie en empirisch onderzoek. In de opleiding komt een reeks theorieën aan bod op het gebied van economie, sociologie, beleid en organisatie, die worden toegepast op de kunsten, erfgoed en de culturele industrie. Voorts kenmerkt de opleiding zich door een relatief grote aandacht voor theorie en methoden, inclusief statistiek, en voor de relatie tussen empirisch onderzoek en toepassingen hiervan in de praktijk.

De commissie heeft waardering voor de toespitsing van de opleiding op het economische en sociologische perspectief. Volgens de commissie geeft het de studenten een unieke positie in het brede domein van kunst en cultuur. Wel adviseert de commissie de opleiding om het profiel verder inhoudelijk aan te scherpen teneinde de eigenheid van de twee perspectieven nog duidelijker naar voren te laten komen. Daarnaast adviseert de commissie om de balans tussen aandacht voor de context van kunst en cultuur versus de aandacht voor de objecten zelf in de opleiding te bezien. Zij stelt dat objectkennis belangrijk is voor de analyse van de context.

De bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen heeft de commissie overtuigend aangetoond dat zij de eindtermen op zorgvuldige wijze heeft geformuleerd. De eindtermen passen bij het gekozen profiel van de bacheloropleiding. De commissie concludeert dat de eindtermen qua niveau en oriëntatie in lijn zijn met de eisen die gesteld worden aan academische bacheloropleidingen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt Standaard 2 voor de bacheloropleiding als goed. Het eerste jaar van de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen behelst uitsluitend verplichte vakken (60 EC). Het tweede en derde jaar bestaat uit een major (95 EC) en een keuzeruimte (25 EC). De major bestaat uit: vijf verplichte verdiepingsvakken (25 EC); overige verdiepingsvakken (15 EC); vakken op het gebied van theorie en methoden (20 EC); een research workshop (5 EC); stage (15 EC); afstudeerproject bestaande uit bachelor thesis en bachelor thesis class (15 EC). De commissie is positief over de inhoud van het curriculum. Wel adviseert de commissie om te bezien hoe het sociologische perspectief, zoals dat reeds voor het economisch perspectief geldt, verrat kan worden in

Pagina 3 van 8 een meer coherente en doorlopende leerlijn die start in de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen en doorloopt in de masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen.

De commissie heeft veel waardering voor de zorgvuldige wijze waarop de bacheloropleiding is vormgegeven. Ze apprecieert in het bijzonder dat de opleiding binnen het zeer brede en heterogene kennisveld van kunst en cultuur een duidelijke keuze maakt, een toegespitste en evenwichtige leerlijn uitzet en een helder samenhangend en studeerbaar curriculum aanbiedt.

De commissie is enthousiast over de plek van de stage in de laatste fase van de bacheloropleiding. Studenten komen hiermee volwassener en met meer ervaring in de masterfase. Wel adviseert de commissie om te bezien hoe de stage nog meer kan bieden in termen van het toetsen van theoretische concepten en modellen aan de praktijk. De commissie oordeelt voorts positief over de internationaliseringsmogelijkheden in het programma.

De commissie is te spreken over het didactisch concept en de didactische werkvormen van de opleiding. De commissie waardeert het dat studenten actief bezig zijn met de leerstof. Ook de kleinschaligheid van de werkvormen spreekt de commissie aan. De commissie oordeelt positief over de studeerbaarheid van de opleiding en de relatief hoge studierendementen. De opleiding heeft zichtbaar en met succes geïnvesteerd in diverse maatregelen teneinde de rendementen te verhogen.

De commissie concludeert dat er sprake is van goed gekwalificeerde en sterk betrokken stafleden. De docenten opereren als team en zijn zeer betrokken bij het onderwijs en de studenten. De commissie vindt het positief dat per 2015 alle docenten in vaste dienst hun Basis Kwalificatie Onderwijs moeten hebben dan wel moeten hebben aangetoond op BKOniveau te kunnen functioneren. Ook de rol van de studieadviseur en de studentombudsman is in positieve zin opgevallen. De studenten weten de weg naar de docenten, studieadviseur en studentombudsman duidelijk te vinden. Een aandachtspunt betreft de academisch-Engelse taalvaardigheid van docenten. De commissie adviseert de opleiding om hier strikter op toe te zien en eventueel docenten te stimuleren bijscholing te volgen.

De commissie stelt vast dat er sprake is van adequate voorzieningen voor de studenten. Daarnaast stelt de commissie vast dat het kwaliteitssysteem van de opleiding zodanig is opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleiding worden gesignaleerd en uitgevoerd. Hierbij zijn de docenten en studenten via de opleidingscommissie voldoende betrokken.

De commissie komt tot de slotsom dat de inhoud en vormgeving van het programma, de kwaliteit van het personeel, en de opleidingsspecifieke voorzieningen, de toegelaten studenten goed in staat stellen om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 voor de bacheloropleiding als voldoende. De commissie stelt op basis van de kritische reflectie en het beschikbare toetsmateriaal vast dat het systeem van tussentijdse toetsing en beoordeling voldoet. Vrijwel alle cursussen in de bacheloropleiding worden op meerdere manieren en momenten getoetst en de toetsing is inhoudelijk van voldoende niveau. De commissie stelt voorts vast dat er sprake is van een weloverwogen toetsbeleid dat richtinggevend is voor de toetsen en beoordelingen in het

Pagina 4 van 8 onderwijsprogramma. De commissie is van mening dat de compensatieregeling, als onderdeel van dit toetsbeleid, onbedoelde negatieve gevolgen kan hebben voor het niveau van de opleiding. Zij adviseert de opleiding dan ook om de ontwikkelingen nauwlettend te monitoren en te evalueren. De commissie waardeert de wijze waarop de examencommissie haar gewijzigde rol in de kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling heeft vormgegeven en sturend is in de verdere vormgeving en implementatie van het toetsbeleid.

De opleiding maakt gebruik van adequate scriptieprocedures en –protocollen. De docenten hanteren standaard beoordelingsformulieren en alle theses worden beoordeeld door een tweede beoordelaar. Teneinde het eindniveau van de studenten te bepalen heeft de commissie diverse theses bestudeerd. De commissie concludeert op basis van deze informatie dat studenten van de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Qua inhoud en niveau van de bachelortheses stelt de commissie vast dat deze aan de maat zijn en een bachelorniveau aantonen. De commissie is met name te spreken over de adequate wijze waarop studenten onderzoeksmethoden en –technieken toepassen. Ook is de commissie positief over de structuur van de theses. Tegelijkertijd bemerkt de commissie dat het onderzoeksterrein waarop studenten werken smaller is dan wat de opleiding beoogt. Ook stelt de commissie vast dat een groot aantal theses weliswaar methodisch adequaat is uitgevoerd maar theoretisch en reflexief gezien enigszins beperkt zijn. De commissie bemerkt daarbij bij enkele theses een bepaalde irrelevantie wat betreft de onderzoeksvraagstellingen.

De commissie brengt de bevindingen in relatie met de beperkte aandacht voor de objecten van kunst en cultuur zelf binnen het onderwijs.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel en wenst met name het advies te beklemtonen om meer aandacht te schenken aan de academisch-Engelse taalvaardigheid van de docenten.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam te Rotterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 januari 2014 naar voren te brengen. Per e-mail van 6 februari 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen (180 ECTS; variant: Voltijd; locatie: Rotterdam) van de Erasmus Universiteit Rotterdam te Rotterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

De NVAO stemt in met de registratie in het CROHO van de internationale naam Arts and Culture Studies voor de wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen (ISAT-code 56823) van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Dit besluit treedt in werking op 6 februari 2014 en is van kracht tot en met 5 februari 2020.

Den Haag, 6 februari 2014

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.H. Flierman', written over a faint circular stamp.

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	voltijd Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitval na 1jr	9%	11%	15%	27%	13%	21%
Uitval na 2jr	11%	14%	15%	35%	21%	
Uitval na 3jr	14%	14%	18%	46%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2004	2005	2006	2007	2008
Rendement na 3 jaar	67%	56%	39%	52%	41%
Rendement na 4 jaar	78%	72%	85%	79%	
Rendement na 5 jaar	78%	81%	91%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	100%	84%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2004	2005	2006	2007	2008
Rendement na 3 jaar	63%	44%	30%	41%	31%
Rendement na 4 jaar	74%	60%	66%	59%	
Rendement na 5 jaar	77%	68%	79%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	89%	70%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO	Bezig met BKO
Percentage	45%	55%	35%	10%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:25
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12	11	4

- Prof. dr. Bart Verschaffel (voorzitter), hoogleraar, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh (vice-voorzitter), hoogleraar, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Em. Prof. dr. Hans van Maanen, emeritus hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen; voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar vergelijkende literatuurstudie en directeur van het James Joyce Center, Universiteit Antwerpen, België;
- Prof. dr. Susan Legêne, hoogleraar Politieke Geschiedenis, VU Amsterdam;
- Dr. Andreas Fickers, Associate Professor for Comparative Media History at the Faculty of Arts & Social Sciences, Universiteit Maastricht;
- Sylvia Alting van Geusau, MA (student-lid), master Kunstwetenschappen, Universiteit van Amsterdam, independent researcher gespecialiseerd in amusements cultuur en visual culture studies.

Het panel werd ondersteund door drs. Renate Prenen, secretaris (gecertificeerd).